

Bara skolor
Henriettes Coyets gata 9
230 40 Bara

2010-03-15
1 (11)
Dnr: 40-2009:1773

Svedala kommun
233 80 Svedala

Kvalitetsgranskning av Bara skolor i Svedala kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har granskat om Bara skolor, med rektorn som ytterst ansvarig, har ett fungerande system för att följa upp och utvärdera elevers kunskapsutveckling. Vidare har det granskats huruvida skolan har ett system för att utforma åtgärder, i syfte att förbättra kunskapsresultaten på skolan. Granskningen och bedömningen av hur väl skolan uppfyller statens krav har genomförts utifrån skollagen, läroplaner, övriga författningar för skolan samt forskning på skolområdet.

Skolinspektionen bedömer att Bara skolor uppvisar kvalitetsbrister och behöver vidta åtgärder i följande avseenden:

- Rektorn behöver se till att skolans arbete med utvärdering av kunskapsresultaten blir mer systematiskt genom att tydliggöra ansvarsfördelningen och strukturen för detta arbete.
- Rektorn behöver se till att arbetet med åtgärder och utvecklingsinsatser blir mer systematiskt genom att tydliggöra ansvarsfördelningen samt dokumentera det arbete som bedrivs på grupp-, och skolnivå.

Skolinspektionen bedömer att Bara skolor uppvisar regelbrist och behöver vidta åtgärder i följande avseende:

- Bara skolor saknar arbetsplan vilket måste åtgärdas (2 kap. 23 § grundskoleförordningen).

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 14 juni 2010 ska Bara skolor skriftligt redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits samt hur insatserna avses leda fram till uttryckliga kvalitetsförbättringar gällande ovanstående brister.

Skolans redogörelse sänds per e-post/ post till den utredare som undertecknat beslutet till höger, under adress christina.ridderman.karlsson@skolinspektionen.se eller adress: Gasverksgatan 1, 222 29 Lund.

Skolinspektionens granskning av Uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsutveckling i Bara skolor i Svedala kommun

1. Bakgrund

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av skolors arbete med uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsresultat, samt av det åtgärdsarbete skolor bedriver, under perioden september 2009 till mars 2010. Granskningen av Bara skolor i Svedala kommun ingår i detta projekt. Övergripande iakttagelser och slutsatser inom området kommer att redovisas i Skolinspektionens kvalitetsgranskningsrapport "Uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsutveckling.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Kvalitetsgranskning/>).

Kvalitetsgranskningens syfte är att påverka skolorna så att de får ökad kännedom om de krav som ställs på skolor och rektorn, samt att stärka de strukturer skolorna har så att de målinriktat kan följa upp, utvärdera och utarbeta åtgärder för att förbättra elevers kunskapsresultat.

Skolans arbete med uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsutveckling granskas i sin helhet över samtliga årskurser för att kunna se om skolan har ett sammanhållet system för kvalitetsarbetet samt för att kunna avläsa eventuella spridningseffekter mellan de lägre och högre årskurserna. Granskningen inriktar sig enbart på kunskapsresultaten, andra målområden skolan har ingår inte i denna granskning. Följande huvudfrågor ska belysas med hjälp av granskningen:

1. Ser rektorn till att det görs en kunskapsresultatbeskrivning (*uppföljning*) på skolan och att skolan har ett system för det arbetet?
2. Ser rektorn till att det görs en analys av vad kunskapsresultaten beror på (*utvärdering*) och att skolan har ett system för det arbetet?
3. Ser rektorn till att det utformas åtgärder som bygger på analysresultat och som syftar till att förbättra kunskapsresultaten?

2. Underlag för bedömning

2.1. Författningsstöd

De nationella skolförfattningarna anger att skolan har en skyldighet att utveckla sin verksamhet så att den svarar mot uppställda mål. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Rektorn har det övergripande

de ansvaret för skolans resultat och för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen och därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för bl.a. att skolans arbetsformer utvecklas (se vidare 4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, samt 9 kap. skollagen för fristående skolor).

2.2. Forskningsstöd

Det finns en vetenskaplig logik för att uppföljning och utvärdering ska göras för att skolorna ska kunna åstadkomma resultatförbättring. Enligt denna logik är ett bra kvalitetsarbete en förutsättning för förbättrad undervisningskvalitet, åtminstone på sikt. Ett uttryck som ofta återkommer inom skolforskning på området är "framgångsrik skola". Det definieras som en skola "där elevernas prestationer väsentligt överstiger resultaten i skolor i allmänhet med motsvarande villkor, främst med avseende på elevernas socioekonomiska bakgrund"¹. Studier av framgångsrika skolor visar att dessa skolor kännetecknas av att de leds av en rektor som har starkt fokus på elevernas prestationer och har höga förväntningar på eleverna. Vidare pekar studierna på att framgångsrika skolor aktivt använder uppföljning och utvärdering som grund för utveckling av undervisningskvaliteten.

2.3. Bedömningsgrunder

De tre områden som är föremål för granskningen i detta projekt definieras på följande sätt:

Med *uppföljning* menas här en fortlöpande insamling av information om verksamheten. Uppföljning kan baseras på kvalitativa beskrivningar, betyg, sammanställningar av provresultat och andra nyckeltal.

Med *utvärdering* avses här en mer ingående granskning och värdering av verksamheten, dvs. en fördjupad analys för att förstå och kunna förklara resultat i förhållande till målen i verksamheten och därigenom få underlag för åtgärder.

Med *åtgärdsarbete* avses här det system skolan har för att utforma åtgärder, utifrån kunskapsresultatutvärdering och i syfte att förbättra resultaten på skolan.

Kvaliteten på arbetet med uppföljning, utvärdering och åtgärdsarbete *bedöms* utifrån två aspekter, dels i vilken mån rektorn tar det övergripande ansvaret för arbetet och dels i vilken mån arbetet kännetecknas av systematik.

Hög grad av systematik utmärks av att skolans arbete med uppföljning, utvärdering och åtgärder:

¹ Grosin, L. (2003). Forskning om framgångsrika skolor som grund för skolutveckling. i *Skolutvecklingens många ansikten* (ss. 137-179). Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

- är kontinuerligt och processinriktat; dvs. pågår ständigt och/ eller återkommande och inkluderar olika aggregeringsnivåer på skolan (elev-, grupp* -, samt en övergripande skolnivå)
- präglas av fastlagda rutiner; dvs. skolan har en tydlig planering, ansvarsfördelning, tidplan, dokumentation, verktyg och metoder
- fokuserar på förbättring/ bättre resultat
- i första hand är ett verktyg för ett internt utvecklingsarbete.

*Med grupp menas i denna granskning en aggregering av elevers kunskapsresultat på en mellannivå. Resultat på mellannivå kan följaktligen aggregeras för pojkar och flickor, klass, årskurs, arbetslag, olika ämnen, undervisningsmetoder eller resultat för andra relevanta grupperingar som skolan identifierar.

De metoder och material som utgör grunden för granskningens genomförande är analyser av dokument som skolan inkommit med till Skolinspektionen, en enkät till samtliga lärare som undervisar på skolan i årskurs 1-9 samt intervju med rektorn.

3. Bara skolor

Bara skolor består av Baraskolan med förskoleklass och grundskola årskurs 1 – 3, och Spångholmsskolan med grundskola årskurs 4 – 9. Skolorna ligger i samhället Bara i Svedala kommun. Skolans nuvarande rektor har innehaft rektorstjänsten sedan 1997 för F – 3. Bara skolor har två rektorstjänster, varav en, för årskurs 4 – 9 är vakant sedan sommaren 2009. Fram till att denna tjänst är tillsatt är rektorn för F – 3 tillförordnad rektor även för denna rektorstjänst.

Bara skolors kvalitetsredovisning omfattar läsåret 2008/2009. För år 2009 har skolan inte upprättat någon arbetsplan, bland annat beroende på att en av rektorerna slutat sin tjänst.

När det gäller skolans kunskapsresultat har andelen elever i årskurs 9 som nått målen i alla ämnen sjunkit sett över en femårsperiod, även om en liten höjning skett från 2008 till 2009. År 2007 var andelen som nått målen i alla ämnen 89 procent och år 2009 var andelen 77 procent. De ämnen där måluppfyllelsen sjunkit mest är samhällskunskap, religion och matematik. Det senaste året har det skett en stor förändring vid jämförelse av resultaten för pojkar och flickor. Flickorna har ökat sin måluppfyllelse från 64 till 88 procent, medan pojkarna sjunkit från 80 till 68 procent. Samma tendens framkommer vad gäller genomsnittligt meritvärde där resultaten totalt sett sjunkit från 215 år 2008 till 206 år 2009 och där flickorna höjt sig från 210 till 230 och pojkarna sjunkit från 220 till 185. När det gäller behörighet till nationellt program på gymnasiet har även detta resultat sjunkit jämfört med tidigare år. År 2009 var 86 procent behöriga jämfört med 92 procent år 2008 och 97 respektive 96 procent åren dess för innan. Även här har behörigheten vad gäller flickorna ökat och pojkarnas andel sjunkit.

Bara skolor har tillhandahållit material med resultat för nationella prov i årskurs 3, 5 och 9. När det gäller resultaten för årskurs 9 uppnådde 98 procent målen i svenska, 96 procent i matematik och 96 procent i engelska. Resultaten är relativt jämna de senaste åren. Resultaten för årskurs 5 var 90 procent i svenska, 86 procent i matematik och 91 procent i engelska. Måluppfyllelsen i årskurs 5 i motsvarande ämnen var något högre; 93, 91 och 91 procent. Måluppfyllelsen för samtliga ämnen i årskurs 5 visar att ämnena musik, idrott och hälsa, matematik, engelska och svenska har lägst måluppfyllelse med 79, 83, 91, 91 och 93 procent.

Av lärarenkäten framgår att flera lärare i de lägre årskurserna ansåg att elevernas sammantagna kunskapsresultat är bristfälliga. Enligt rektorn är kunskapsresultaten tillfredställande, även om resultaten sjunker lite vissa år, som i år. Beträffande skillnaden i resultaten mellan (uppgång respektive nedgång) för flickor och pojkar i årskurs 9 i år har rektorn inte gjort någon analys om varför det blivit så, men antar att det beror på eleverna i den aktuella årskullen, där flickorna varit mycket studiemotiverade och engagerade.

4. Skolinspektionens bedömning

4.1. Samlad bedömning av skolan

Mot bakgrund av de fyra bedömningskriterierna för ett systematiskt kvalitetsarbete (Se avsnitt 2.3.) bedömer Skolinspektionen att Bara skolor i många delar av sitt arbete med uppföljning, utvärdering och åtgärder har en hög systematik. När det gäller uppföljningsarbetet finns det inarbetade rutiner genom en tydlig ansvarsfördelning, tidplan, metoder, bedömningsunderlag, möten och dokumentation. Arbetet pågår kontinuerligt och omfattar samtliga årskurser och resultaten i sin helhet. Såväl rektorn som lärare ser uppföljningen som ett sätt att kunna förbättra kunskapsutvecklingen och resultaten hos eleverna och är engagerade att utveckla detta arbete. Detta gäller framför allt lärarna för årskurserna 1 – 5. Skolans rektor tar ett tydligt övergripande ansvar för uppföljningsarbetet.

Även beträffande utvärderingsarbetet och arbetet med åtgärder finns en viss systematik, men rutinerna, såsom ansvarsfördelning och mötesupplägg, är här inte lika tydliggjort som för uppföljningsarbetet. Arbetet med att utvärdera kunskapsresultaten och vidta åtgärder utifrån denna utvärdering, pågår emellertid kontinuerligt och omfattar alla årskurser. Det finns vidare goda exempel från verksamheten på att utvärderingarna tas till vara som underlag för åtgärdsplanering och används som ett verktyg för att utveckla arbetssätten i skolan. Dokumentation finns beträffande utvärderingsarbetet och åtgärdsplanering jämte uppföljning på individnivå. Beträffande åtgärdsplanering och vidtagna åtgärder med uppföljning på grupp-, och skolnivå saknas emellertid dokumentation.

För att uppfylla kraven i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. behöver Bara skolor i större omfattning redovisa uppföljningen av kunskapsre-

sultaten på olika nivåer, utvärderingen av resultaten och vilka åtgärder skolan med utvärderingen som grund avser att vidta.

Av 2 kap. 23 § grundskoleförordningen ska skolan för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen upprätta en arbetsplan. Denna arbetsplan ska utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Arbetsplanen, vilken beslutas om av rektorn, ska kontinuerligt följas upp och utvärderas. Av granskningen har framkommit att Bara skolor inte har någon arbetsplan, varför Skolinspektionen bedömer att en sådan arbetsplan behöver upprättas.

4.2. Uppföljning av elevernas kunskapsresultat

I detta avsnitt granskas om det sker en systematisk insamling och beskrivning av information om elevernas kunskapsresultat.

Av skolans kvalitetsredovisning för 2008-09 framgår att alla lärare under läsåret varit engagerade i arbete med pedagogiska planeringar och skapande av matriser i olika ämnen och arbetsområden. Arbetet bygger på en kommunövergripande satsning och har som syfte att öka måluppfyllelsen. I kvalitetsredovisningen redogörs endast för resultat för de nationella proven för årskurs 3, 5 och 9 samt måluppfyllelsen i ämnena matematik, svenska och engelska i årskurs 9.

En dryg tredjedel av lärarna i såväl de lägre som de högre årskurserna svarar att skolan tagit fram bedömningskriterier i alla ämnen. En fjärdedel av lärarna för de lägre årskurserna och en tredjedel av lärarna för de högre årskurserna, uppger i enkäten att de inte redovisar elevernas kunskapsresultat i form av skriftliga omdömen och betyg i alla ämnen. Rektorn är konfunderad över detta svarsresultat då lärarna under året har arbetat i ämnesnätverk med formativ bedömning och bedömningsmatriser i alla ämnen. Rektorn menar att svaret visar att detta arbete tydligen inte har "landat" hos alla lärare. Uppgifterna från lärarenkäten kan bero på att frågan är ställd till respektive lärare och det är eventuellt så att en del av lärarna inte har eleverna i samliga ämnen och därför inte är den person som skriver omdömet i alla ämnen. En annan förklaring kan vara att lärarnas svar avspeglar situationen som gällde föregående läsår då enkäten skickades till lärarna mycket tidigt pågående läsår. När det gäller diskussioner och redovisning av kunskapsresultat för olika elevgrupper svarar övervägande delen av lärarna att detta görs vid enstaka tillfällen. En tredjedel av lärarna i de lägre årskurserna menar att detta aldrig görs. I samtal med rektorn framkommer att rektorn tror att de mötestillfällen som de haft inte har varit tydligt rubricerade och att lärarna därför inte kopplat att diskussionerna handlat om uppföljning och analys på gruppnivå. Dessutom menar hon att ordet gruppnivå är svårt att förstå. På skolenivå svarar tre fjärdedelar av lärarna i de högre årskurserna och en något lägre andel av lärarna i de lägre årskurserna att diskussioner förs om skolans sammantagna kunskapsresultat.

Rektorn har lämnat in en sammanställning av kunskapsresultat för skolan för år 2009. Denna innehåller bland annat resultaten av ett diagnostiskt material i årskurs 2 vad gäller att läsa, skriva och räkna, resultat för nationella proven i årskurs 3, 5 och 9. Vidare finns en sammanställning på måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5 och årskurs 9 samt jämförelse av måluppfyllelsen mellan årskurs 8 och 9 för samma årskull. När det gäller uppföljning av kunskapsresultaten anser rektorn att detta arbete är bra, såväl på elevnivå som på grupp- och skolnivå. Det finns nu matriser som bygger på strävansmålen för alla ämnen. Skriftliga omdömen görs i alla ämnen, men arbetet fortsätter med att få ett gemensamt språk i bedömningarna. Lärarna rapporterar måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5 till rektorn. Rektorn framför vidare att de pedagogiska diskussionerna fungerar mycket bra och det drivs processer med uppföljning i arbetslagen för F-3, 4-5, 6-7 och 8-9. Resultaten följs även upp årskursvis samt för den enskilda klassen. Rektorn anser att särskilt lärarna för de tidiga årskurserna tar ett stort ansvar för uppföljningen av alla årskurser och efterfrågar ännu mer än tidigare att få tid för diskussioner om uppföljning och bedömning. På skolnivå görs uppföljning varje termin av kunskapsresultaten med fokus på att eventuellt göra justeringar vad beträffar de kompetenser som finns bland lärarna på skolan. Skillnaden mellan de lägre och de högre årskurserna är enligt rektorn att lärarna i årskurserna 6 – 9 är mer ämnesfokuserade, medan lärarna i de lägre årskurserna mer ser elevens kunskapsutveckling i sin helhet. Enligt rektorn är det hon som organiserar uppföljningsarbetet med tidsplanering, konferenser och ansvarsfördelning och rutinerna för arbetet har funnits flera år.

Bedömning: Skolinspektionen bedömer att det finns en hög grad av systematik i skolans arbete med uppföljning av elevernas kunskapsresultat. Det finns rutiner för hur uppföljningsarbetet ska gå till genom en tydlig ansvarsfördelning, tidplan, metoder för beskrivning av resultat, gemensamma bedömningsunderlag, anordnade möten och konferenser och en dokumentation. Vidare finns en tanke bakom uppföljningsarbetet om att det omfattar alla årskurser 1 – 9 och alla ämnen, även om det i de högre årskurserna är vanligare att lärarna fokuserar på enskilda ämnesområden. Uppföljningen pågår kontinuerligt och får anses utgöra ett verktyg för intern utveckling då såväl rektorn som lärare och arbetslag är engagerade och vill utveckla uppföljningsarbetet. Arbetet med uppföljning är inriktat på att nå bättre kunskapsresultat och rektorn tar det övergripande ansvaret för uppföljningsarbetet. Bara skolor behöver emellertid i större omfattning redovisa uppföljningen av kunskapsresultaten på olika nivåer i sin kvalitetsredovisning.

4.3. Utvärdering av kunskapsresultaten

I detta avsnitt granskas om det på skolan sker en systematisk analys och värdering av kunskapsresultaten för att finna förklaringar och kunna vidta relevanta åtgärder. I skolans kvalitetsredovisning redogörs för, med utgångspunkt från resultaten på de nationella proven, vad lärarna anser att eleverna behöver arbeta mer med i årskurs 3 och 5. För årskurs 9 redogörs mer för vad orsakerna till resultaten på de nationella proven är.

Av enkäten framkommer att lärarna anser att skolan i ganska hög grad analyserar enskilda elevers resultat. När det gäller analys av elevgruppers resultat är det dock endast någon enstaka lärare bland de högre årskurserna som menar att detta görs. Bland de lägre årskurserna är det fler, men färre än hälften. Rektorn har framfört att mötena där det diskuteras och analyseras kunskapsresultat inte varit rubricerade på detta sätt och hon tror att lärarna därför inte tänkt på diskussionerna som en analys trots att de har gjorts. Vidare tror rektorn att det kan ha varit oklart för lärarna vad som menas med elevgrupper. När det gäller analys av orsakerna till skolans resultat anser en fjärdedel av lärarna i de yngre årskurserna och en knapp tredjedel av lärarna i de högre årskurserna att en sådan analys görs. Svaren överensstämmer med den bedömning rektorn uppskattningsvis gjort i ett inskickat dokument. När det gäller vem som tar det övergripande ansvaret för analysarbetet är det en lägre andel av lärarna som anser att det är rektorn som tar detta ansvar än det var beträffande ansvaret för uppföljningsarbetet. En betydligt större andel av lärarna för de högre årskurserna än för de lägre anser dock att rektorn tar det övergripande ansvaret för detta arbete. Av enkäten framgår att lärarna för de lägre årskurserna anser att ansvaret är utspritt bland ett flertal olika personalrepresentanter och grupper och nästan en tredjedel av lärarna svarar att de inte vet vem som har det övergripande ansvaret för analysarbetet.

Av intervjun med rektorn framkommer beträffande det övergripande ansvaret att rektorn anser att hon försöker skapa arenan där utvecklingsarbetet med uppföljning, utvärdering och åtgärdsplanering pågår. Rektorn skapar tid för möten samt en organisation som underlättar uppföljning och utvärdering. Utvärdering på individnivå görs av lärarna. Utvärderingsarbetet på gruppnivå görs i arbetslagen vid planerade möten. Förutom de nationella proven är det främst resultaten på olika slags tester såsom screeningstester som lärarna utvärderar på individ- och gruppnivå, främst för respektive årskurs. I utvärderingsmöten diskuteras orsaker både med utgångspunkt från eleverna och utifrån undervisning, lärares kompetens, läromedel, gruppstrukturer m.m. Rektorn kan ge exempel på en diskussion som förts om försämrade resultat i ämnet engelska, där man kom fram till att skolan behöver fler behöriga lärare i engelska. Enligt rektorn finns det en öppenhet att diskutera olika orsaker till elevernas kunskapsresultat. Rektorn deltar ibland i dessa arbetslagsmöten. Även ämnesvis förs utvärderingsdiskussioner, bland annat om arbetssätt och undervisning. På skolnivå genomförs utvärderingsdagar vid terminens slut. Dessa utvärderingsdagar följs sedan upp av arbetslagen som diskuterar sina respektive åldersgrupper. Skolan använder ofta det av Skolverket framtagna verktyget BRUK (Bedömning, Reflektion, Utveckling, Kvalitet), som utvärderingsmaterial. BRUK används för att göra en självskattning av kvaliteten i skolverksamheten och denna görs med hjälp av indikatorer framtagna med utgångspunkt i de nationella styrdokument. Utvärderingsdiskussionerna från såväl arbetslagen som vid de två utvärderingsdagarna dokumenteras och finns tillgängligt för lärarna på skolan. Rektorn ser kvalitetsarbetet med uppföljning och utvärdering som viktiga verktyg för att förbättra kunskapsresultaten, dock anser hon inte att kvalitetsredovisningen är ett särskilt levande dokument som skolan arbetar efter. Kvalitetsredovisningen är mer

en sammanfattning av det gångna året för andra läsare, medan skolan istället har andra arbetsdokument för uppföljning och utvärdering.

Bedömning: Skolinspektionen bedömer att det finns en hög systematik i skolans arbete med utvärdering av elevernas kunskapsresultat. Enligt Skolinspektionen tar rektorn det övergripande ansvaret vad gäller utvärdering av elevernas kunskapsresultat genom att planera skolans organisation, strukturen för arbetet samt tidsplanering. Det har framkommit att det finns rutiner för utvärderingsarbetet på samtliga nivåer i skolan och rutinerna har funnits en längre tid. Hos lärarna, främst bland de lägre årskurserna är det dock inte tydligt vem som har det övergripande ansvaret för utvärderingen eller hur strukturen för arbetet ser ut, varför detta behöver bli tydligare. Utvärderingsarbetet pågår kontinuerligt och det har framkommit exempel på att skolan tar vara på de erfarenheter som görs och genomför förändringar i undervisningen på grund av vad som framkommit vid utvärderingarna. Det finns således fokus på att förbättra möjligheterna för eleverna att nå högre kunskapsresultat och arbetet med utvärdering används som ett verktyg för att kunna utveckla arbetssätten i skolan. Bara skolor behöver emellertid i sin kvalitetsredovisning beskriva en mer omfattande utvärdering av kunskapsresultaten i flera årskurser och ämnen.

4.4. Åtgärder utifrån en utvärdering av kunskapsresultaten

I detta avsnitt granskas om skolan har en systematik i arbetet med att utforma åtgärder utifrån en utvärdering av kunskapsresultaten.

I skolans kvalitetsredovisning redogörs för ett antal åtgärder som skolan avser att vidta för år F – 3, 4 – 5 och 6 – 9. Det handlar företrädesvis om vad lärarna behöver arbeta mer med, t.ex. ämnet matematik. När de gäller de högre årskurserna är åtgärderna emellertid inriktade på en organisatorisk förändring med syfte att lärarna ska börja samarbeta kring elevernas lärande. Dokumentet beskriver att fokus i större utsträckning ska ligga på eleven och lärandet och i mindre utsträckning på de enskilda ämnena. Vidare anges det att lärarna ska bli bättre på att formulera, genomföra och utvärdera åtgärdsprogram.

Av lärarenkäten framkommer att övervägande delen av lärarna för de lägre årskurserna anser att skolans åtgärder i hög grad bygger på en analys av kunskapsresultaten. För lärarna för de högre årskurserna är det däremot mer än hälften som anser att skolans åtgärder i liten grad eller inte alls bygger på en analys av resultaten. Rektorn förklarade detta resultat med att lärarna för de högre årskurserna har ett annat synsätt än lärarna för de lägre årskurserna då de utgår från att ansvaret för åtgärdsarbetet ligger hos andra personer på skolan, såsom ledningen och specialpedagogerna, vilket medför att de inte alltid vet i vilken grad vidtagna åtgärder bygger på utvärdering. Detta resonemang stärks av att flertalet lärare för de högre årskurserna, på frågan om vem som tar det övergripande ansvaret för att det sätts in åtgärder för att förbättra kunskapsresultaten, svarar att ansvaret ligger på rektor/skolledning. En större andel av lärarna för de

lägre årskurserna svarar istället att ansvaret för åtgärder tas i större utsträckning av lärarna, än av rektorn.

Enligt rektorn är det hon som har det övergripande ansvaret för de åtgärder som sätts in. På individnivå är det specialpedagog och lärare som lyfter ett ärende till s.k. elevhälsomöte där rektorn är med. Utöver att se vad den enskilde eleven behöver för stöd-åtgärder, ser skolan också på strukturer och utarbetar åtgärder som kan ha med metoder och grupper att göra. Det finns en tydlig tidsplanering för utvärdering och insättande av stödåtgärder på individnivå. Specialpedagogerna är med i klasserna i början av respektive termin och därefter läggs ett arbetsschema tillsammans med klasslärare och rektorn för de enskilda stödåtgärder som ska göras under terminen. På gruppnivå skiljer sig processen åt enligt rektorn, mellan de lägre och de högre årskurserna. För de lägre årskurserna kommer arbetslagen till rektorn och redogör för förslag till åtgärder som behöver vidtas. Lärarna för de äldre årskurserna kommer i större utsträckning till rektorn med de problem de upplever, men utan förslag på åtgärder. Rektorn beskriver ett genomfört byte av läromedel i matematik som exempel på åtgärd, som grundar sig på utvärdering. Effekten av åtgärden har inte mätts, men lärarna har varit positiva då de tycker materialet fungerar bättre i undervisningen. Det finns dock enligt rektorn inte någon dokumentation av åtgärder på grupp- och skolnivå som t.ex. kring åtgärden med byte av läromedel och inte heller om den tidigare nämnda planeringen av fler behöriga lärare i engelska.

Bedömning: Skolinspektionen bedömer att rektorn tar det övergripande ansvaret för arbetet med att sätta in åtgärder utifrån en utvärdering av kunskapsresultaten. Det finns rutiner för åtgärdsarbetet i form av tidplanering och möten för specialpedagoger, klasslärare och arbetslag. På individnivå har framgått att åtgärdsprogram upprättas i enlighet med grundskoleförordningen. På denna nivå finns även en tydlig ansvarsfördelning, vilken inte är lika tydlig på grupp- och skolnivå. Arbetet med åtgärds- och utvecklingsinsatser sker kontinuerligt och omfattar alla årskurser och olika ämnen. Såväl rektorn som lärarna har fokus på att sätta in åtgärder som leder till förbättrade kunskapsresultat och det görs i stor utsträckning en utvärdering av insatta åtgärder. Arbetet med åtgärder dokumenteras på individnivå, men inte på grupp-, och skolnivå. Bara skolor behöver emellertid i större omfattning redogöra i sin kvalitetsredovisning för de åtgärder som till följd av utvärdering av kunskapsresultaten planeras.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Christina Ridderman Karlsson
Utredare